

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság

Bf.II.5/2024/16. szám

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2024. május 23. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberkereskedelem és kényszermunka büntette miatt Terhelt1 és társa ellen indult büntetőügyben a Szombathelyi Törvényszék 2023. december 6. napján kihirdetett 47.B.3/2023/82. számú ítéletét *megváltoztatja*.

A bűnjeljegyzék 1. és 21. sorszáma alatt lévő mobiltelefonok lefoglalásának megszüntetésére vonatkozó rendelkezést mellőzi. A 20., 22., 23., 24. és 25. sorszám alatt lévő bűnjelek lefoglalásának megszüntetését követően azoknak az iratok között történő kezelését rendeli el. A 2-18. sorszám alatt lévő bűnjelek megsemmisítésére a lefoglalás megszüntetését követően kerül sor.

Az eljárás során felmerült további 382.000,- (háromszáznyolcvankettőezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben helybenhagyja azzal, hogy az elsőfokú ítélet 2. oldalán elrendelt vagyonek Kobzás Terhelt2 II.r. vádlottra vonatkozik.

A kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja a Terhelt2 II.r. vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban felmerült 42.000,- (negyvenkettőezer) forint bűnügyi költség megfizetésére Terhelt2 II.r. vádlott köteles.

I n d o k o l á s:

[1] A Szombathelyi Törvényszék a 2023. április 24. napjától 2023. december 6. napjáig megtartott nyilvános tárgyalássorozata alapján meghozott és az utóbbi napon kihirdetett, 47.B.3/2023/82. számú ítéletével Terhelt1 I.r. és Terhelt2 II.r. vádlott bűnösségét társtettesként elkövetett emberkereskedelem és kényszermunka büntetében (Btk. 192. § (2) bekezdés a) pont IV. fordulat és b) pont I. és II. fordulat, (4) bekezdés I. fordulat) állapította meg, és ezért I.r. Terhelt1 vádlottat, valamint - többszörös visszaesőként - Terhelt2 II.r. vádlottat 8-8 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 2-2 év időtartamú közúti járművezetéstől eltiltásra, továbbá 8-8 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy I.r. vádlott legkorábban a büntetése 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, míg II.r. vádlottat a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből kizárta.

A vádlottakkal szemben fejenként 1.750.000,- Ft erejéig vagyonek Kobzást rendelt el, egyebekben pedig rendelkezett a terhelték által előzetes fogvatartásban töltött idő velük

szemben kiszabott szabadságvesztések tartamába történő beszámításáról, a büntetőeljárás során lefoglalt bűnjelek további sorsáról, illetőleg az eljárás során felmerült bűnügyi költség részben külön-külön, részben pedig egyetemlegesen történő viseléséről.

[2] A fenti ítélet ellen Terhelt1 I.r. vádlott és védője felmentés, enyhítés, a védő ezen túlmenően hatályon kívül helyezés, míg Terhelt2 II.r. vádlott és védője felmentés érdekében terjesztettek elő jogorvoslati kérelmeket.

[3] I.r. vádlott védője a fellebbezésének írásbeli indokolásában elsődlegesen a Be. 592. § (1) bekezdés b) pontja alapján, a Be. 610. §-ára figyelemmel az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítására tett indítványt. Ekörben előadta, hogy a Be. 508. §-ából következően az előkészítő ülésen előterjesztett bizonyítási indítványok vonatkozásában a bíróság csak a Be. 508. § c) pontjában megjelölt esetekben mellőzheti a bizonyítást, abban az esetben, ha az az ügyész, vádlott, védő által valósnak elfogadott tényekre vonatkozik, illetőleg olyan bűncselekményekkel kapcsolatos, amelynek a vád tárgyává tett jelentősebb tárgyi súlyú cselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából nincs jelentősége. Utóbbi feltételek valamelyike esetében van arra törvényes lehetőség, hogy az előkészítő ülésen előterjesztett bizonyítási indítvány teljesítésére ne kerüljön sor. Jelen ügyben pedig a védelem már az előkészítő ülésen indítványozta sértett1 sértett igazságügyi szakértői vizsgálatát, amely indítványt végül a bíróság csak közvetlenül az ítélelhozatal előtt utasított el. Az elsőfokú bíróság ezen eljárása több szempontból is sérti a Be. szabályait, és megalapozza a Be. 609. § (1) bekezdésében meghatározott hatályon kívül helyezést. Álláspontja szerint a Be. 509. § (1) bekezdéséből következik, hogy a bíróságnak objektíve egy hónapja van a bizonyítási indítványok tárgyában való döntéshozatalra, illetőleg szubjektíve mindaddig, amíg a tárgyalás kitűzésre nem kerül. A védői meggyőződés szerint a Be. 509. § (1) bekezdését a Be. 508. § rendelkezéseivel együttesen kell értelmezni, ami pedig azt jelenti, hogy a Be. 509. § (1) bekezdésében meghatározott határidő kizárólag a bizonyíték kirekesztésére vonatkozó indítvány esetében értelmezhető, más bizonyítási indítvány vonatkozásában nincs mérlegelési lehetősége a bíróságnak.

Megítélése szerint a sértett igazságügyi orvosszakértői vizsgálata nem volt mellőzhető, különös figyelemmel az eljárás során tett rendkívül ellentmondásos nyilatkozataira is.

Az elsőfokú bíróság fentiek szerinti mulasztása nemcsak a Be. 609. § vonatkozásában, hanem a Be. 592. § (1) bekezdés b) pontja tekintetében is az elsőfokú ítélet teljes megalapozatlanságát eredményezte, ezért annak hatályon kívül helyezése indokolt.

[4] Másodlagos indítványa körében a védő az elsőfokú ítélet Be. 609. § (2) bekezdés a) és b) pontjára figyelemmel történő hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra utasítását indítványozta. Ekörben arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet meghozatalát megelőzi a büntetőeljárás, amelyben előbb kell a bizonyítási eljárást lefolytatni, mint ahogy a vádlottak büntetőjogi felelőssége megállapításra kerül. Ez pedig azt jelenti, hogy a folyamatban lévő eljárásban nyilatkoztatni kellett volna a sértettet arra vonatkozóan, hogy a védő szerint fennálló élettársi kapcsolatra tekintettel kíván-e vallomást tenni az ügyben vagy megtagadja a vallomástételt. A sértett ilyen irányú nyilatkoztatására azonban az eljárás során nem került sor. Mindemellett a védelmi álláspont nem vitatta, hogy fenti kérdéskör eldöntése során a tényeket kell figyelembe venni, ugyanakkor tekintettel kell lenni a sértetti nyilatkozatra is, utóbbi azonban nem került felvételre és így értékelésre sem.

Utóbbiakra tekintettel az elsőfokú bíróság ítélete a védelem szerint teljes mértékben megalapozatlan, a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályok is megsértésre kerültek, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése indokolt.

[5] Harmadlagos indítványa körében a védelem arra tett indítványt, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva az ítéltábla a vádlottakat az ellenük emelt vád alól bizonyítottság hiányában mentse fel.

Ezen előterjesztése körében a védelem azt állította, hogy a 2021. május 1. napján történt kétszeri telefonálása során nem a későbbi, a vádlottakat terhelő nyilatkozatának megfelelően adta elő a sértett a történeteket, az általa elszenvedett bűncselekményekről említést sem tett, és a nem sokkal későbbi feljelentésének megtételekor teljesen más történetet adott elő. Az utóbbi bizonyítékok tehát lényegileg eltérő tartalmúak, a közöttük lévő ellentmondás feloldására azonban egyáltalán nem került sor, miképpen hiányosan került értékelésre tanú9 és tanú8 tanúvallomása, illetőleg a kormányhivatali feljegyzés tartalma is. Mindemellett logikai hibát vétve a törvényszék a sértett vallomásainak értékelése során ezen nyilatkozatok közül egyeseknek a hitelességét önmagával támasztotta alá és fogadta el hitelt érdemlő bizonyítékként. A körben-forgó és a formállogika szabályaival ellentétes elsőbírői bizonyítékértékelési mód érdeme szerint a sértett elmondta a történeteket tanú6 tanúnak, és miután ezt elmondta neki, ebből következően a sértett vallomása igaz. Ezzel pedig nem a bizonyítékok egybevetése, hanem az önmagukkal történő igazolása történt meg.

A védelem álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a sértetti vallomásokban rejlő ellentmondásokat önmagában nem vizsgálta, a sértett vádlottakat terhelő vallomásaiban rejlő ellentmondásokat meg sem kísérelte feloldani, a bizonyítási eljárás lefolytatására egyoldalúan került sor.

[6] A negyedleges védelmi indítvány az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányult azzal összefüggésben, hogy a másodfokú bíróság a vádlottak cselekményét a Btk. 202. §-a szerinti kitartottság bűncselekményének értékelje, s ennek megfelelően a kiszabott büntetések mértékét jelentősen enyhítse. Ekörben a védő arra mutatott rá, hogy a sértett mind a vádlottakkal való találkozást megelőzően, mind pedig azt követően prostitúciós tevékenységet folytatott, így a vádlottaktól függetlenül alakult ki az erre irányuló szándéka, ebből következően a vádlottak arra már nem tudták őt rábírni.

A védői álláspont szerint a sértett bántalmazásának ténye nem igazolható, miként az sem, hogy a sértettet a vádlott a sértett hozzátartozóinak bántalmazásával fenyegette volna. Pusztán az igazolható, hogy sértett1 már korábban is prostitúciós tevékenységet folytatott és Terhelt1 I.r. vádlottal a tényállásban írt időszakban részben kitartatta magát.

[7] Ötödleges indítványa körében a védelem az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására tett indítványt akként, hogy a Terhelt1 I.r. vádlottal szemben alkalmazott szankció mértékét a másodfokú bíróság jelentősen enyhítse. Ezzel összefüggésben a büntetőjogi kétszeres értékelés tilalmára hivatkozott azzal, hogy a vádlott által megvalósított cselekményhez kapcsolódóan a „társadalom hatékony védelmének igényét” már kifejezésre juttatta a jogalkotó az adott bűncselekmény büntetési tételkeretének meghatározása során, amikor azt 5-10 évig terjedő szabadságvesztéssel rendelte büntetni. Ugyanezt a körülményt ismételten a tényleges büntetés kiszabása során súlyosító körülményként értékelni nem lehet. Enyhítő tényező pedig az időmúlás, az eltelt hosszú idő alatt kényszerintézkedés hatálya alatt állás ténye és a három kiskorú gyermek eltartásáról való gondoskodás. Az enyhítő körülmények számára és súlyára, valamint a belső arányosság követelményére is figyelemmel

megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság által alkalmazott szankció eltűzött, annak jelentős mérséklésére irányult az indítvány.

[8] A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.108/2023/9-I. számú átiratában az előterjesztett védelmi fellebbezéseket alaptalannak ítélve arra mutatott rá, hogy a törvényszék a perrendi szabályok betartása mellett a szükséges részletességgel folytatta le a bizonyítási eljárást, megállapításait részletes indokolással támasztotta alá, a bizonyítási indítványok elutasításáról is megfelelően rendelkezett, a vádlottak terhére rótt cselekményeket törvényesen minősítette, az alkalmazott szankció mindkét vádlott vonatkozásában arányos, enyhítésük nem indokolt.

Mindemellett a bűnjelek további sorsával, illetőleg a felmerült bűnügyi költség viselésével összefüggő rendelkezések kisebb fokú módosítását tartotta szükségesnek.

Összességében arra tett indítványt, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatva a lefoglalt mobiltelefonokat kobozza el, a SIM kártyák tekintetében állapítsa meg, hogy azok az iratok részét képezik, a vádlottakat terhelő egyetemleges bűnügyi költség összegét 205.668,- Ft-ban, míg a II.r. vádlottat önállóan terhelő bűnügyi költség összegét 185.046,- Ft-ban állapítsa meg azzal, hogy 382.000,- Ft költség a magyar állam terhén marad, egyebekben a bűnösségi körülmények pontosítása mellett az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[9] A fellebbviteli nyilvános ülésen előterjesztett nyilatkozatában az I.r. vádlott védője a fellebbezésének írásbeli indokolásával egyezően ismételte meg ténybeli és jogi álláspontját, II.r. vádlott védője a perbeszédében maradéktalanul fenntartotta a védencc felmentésére irányuló fellebbezését, ekörben rámutatott arra, hogy II.r. vádlott a büntetőeljárás során mindvégig következetesen és hitelt érdemlő módon tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését, az eljárás során a sértett szavahihetősége teljességgel megdőlt, a tucatnyit meghaladó számú vallomásai nem pusztán egymással, hanem egyenként önmagukban is rendkívül ellentmondásosak, ebből következően a sértett vádlottakat terhelő egyes nyilatkozataira sem lehet megalapozott tényállást alapítani. Utóbbiakkal szoros összefüggésben II.r. terhelt védője is osztotta az I.r. vádlotti védő álláspontját a sértett igazságügyi orvosszakértői vizsgálatának szükségességével összefüggésben. Miután pedig a rendelkezésre álló bizonyítékokra támaszkodva a védencc bűnösségét hitelt érdemlően megalapozottan megállapítani nem lehet, az elsőfokú bíróságnak a II.r. vádlott bűnösségének megállapítására vont következtetése téves. A védő érvelése szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás mellett is védencc terhére kizárólag a bűnsegédi elkövetési alakzat lenne megállapítható, a társtettesi elkövetést egyetlen bizonyíték sem támasztja alá.

Fentiekre figyelemmel továbbra is védencc felmentését indítványozta.

A másodfokú perbeszédében a fellebbviteli főügyészség képviselője fenntartotta az írásbeli átiratában foglaltakat.

Utolsó szó jogán tett nyilatkozataikban a terheltek csatlakoztak a védőikhez, II.r. vádlott tagadta a terhére rótt bűncselekményben való bármilyen közreműködését, a sértett helyzetével nem volt tisztában, sérelmére semmilyen bűncselekményt nem valósított meg, továbbra is kérte a vád alól bűncselekmény hiányában történő felmentését.

[10] Az ítéltábla az előterjesztett fellebbezések tartalmára, a fellebbviteli főügyészségi átiratban foglaltakra, az I.r. védelmi jogorvoslati kérelem írásbeli indokolásának tartalmára, valamint a fellebbviteli nyilvános ülésen előadottakra figyelemmel a

fellebbezésekkel sérelmezett elsőfokú ítéletet a Be. 590.§ (1) és (2) bekezdései alkalmazásával teljeskörűen felülbírált.

A másodfokú felülvizsgálat során az ítéltábla nem észlelt olyan megalapozottsági hibát, illetőleg perrendi szabálysértést, amely az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatának akadályát képezte volna. A fentiek szerinti teljes felülbírálat értelemszerűen kiterjedt a büntetőügy fő- és járulékos, azaz az egyszerűsített felülvizsgálat körébe eső kérdésekre, a másodfokú eljárásnak azonban emellett a bizonyítási eljárás törvényességét folyamatában és részcselekményeit tekintve is megfelelően vizsgálnia és kontrollálnia kellett. Ekörben megállapítható, hogy már az elsőfokú eljárás során is perrendi, tartalmi szempontból sorozatos támadások érték a védelmek részéről a törvényszék által lefolytatott, illetőleg az általa a tárgyalás anyagává tett nyomozati bizonyítási tevékenységet, ezzel összefüggésben azonban a másodfokú bíróság nem észlelt feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező, illetőleg érdemi kihatású relatív hatályú eljárási hibát, hiányosságot vagy mulasztást sem.

A rendelkezésre álló iratanyag alapján megállapítható, hogy az I.r. védelmi hivatkozásokkal szemben az érintett védő az előkészítő ülésen semminemű indítványt nem terjesztett elő sértettl sértett igazságügyi szakértői vizsgálatára vonatkozóan, a bizonyítási indítványok körében tett nyilatkozata csak azt az előterjesztést foglalta magában, hogy a bíróság a vádiratban megjelölt tanúkat és sértetteket személyesen is hallgassa ki, egyéb önálló indítvánnyal nem élt. Ugyanakkor az I.r. vádlotti védelemnek a Be. 508. § c) és 509. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések együttes alkalmazásával összefüggő, valamint ezzel kapcsolatos valamennyi egyéb okfejtése alapján téves, az irányadó jogszabályi rendelkezésekből ugyanis kellő alappal nem vonható olyan következtetés, miszerint az eljáró bíróság csak abban az esetben, és a törvényben meghatározott záros határidőn belül mellőzheti a bizonyítást, ha az ügyész, a vádlott, védő által valósnak elfogadott tényekre, illetőleg olyan bűncselekményekre vonatkozik, amelynek a vád tárgyává tett jelentősebb tárgyi súlyú cselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából nincs jelentősége.

Az elsőfokon eljáró bíróság eljárása sem a Be. 592. § (1) bekezdés b) pontja, sem pedig a Be. 609. §-a vonatkozásában nem sértette az irányadó perrendi szabályokat, törvényesen és helytállóan járt el a törvényszék, amikor a sértett orvosszakértői vizsgálatára vonatkozó, valójában a tárgyalási szakban előterjesztett bizonyítási indítvány elutasításáról a tárgyalási szak záró részében határozott.

Fentiekkel összefüggésben tartalmi szempontból pedig az állapítható meg, miszerint a sértett a vádlottakat terhelő konzekvens vallomásait olyan alkalmakkor és körülmények között tette meg, amikor tőlük független és védett környezetbe került, az akaratát befolyásoló hatások nem érték, majd amikor ismételten ellenérdekű személyek ráhatása és befolyása irányította magatartását, újfent a terhelteket mentő, de rendkívül ellentmondásos és az egyéb hitelt érdemlő bizonyítékok által is cáfolttartalmú előadásokat épített fel, vagy éppen rögtönzött.

Osztotta az ítéltábla azon elsőbírói álláspontot, miszerint a sértett tényállás alapjául elfogadott vallomásai érdemükben következetesek és ellentmondás mentesek voltak, míg a vádlottakat mentő nyilatkozatai egyenként és összességükben is – alapállításaikat tekintve – tételesen cáfolhatóak, utóbbiak esetében egyértelműen kimutatható a pontosan meghatározható irányból érkező megengedhetetlen befolyásolás, illetőleg a vádlottaktól és azok környezetében tevékenykedő személyektől való félelem.

Mindemellett a sértett egészségi állapotára nézve nem merült fel olyan megbízható adat, amelyből alappal lehetne következtetni arra, hogy pszichés betegségéből vagy állapotából fakadóan a valóságtól eltérő vallomásokat tett, esetlegesen hallucinációk gyötörnék, képtelen lenne az általa a valóságnak megfelelően észlelt külvilági történések hitelt érdemlő visszaidézésére. Okszerűen és törvényesen járt el a törvényszék, amikor a sértett

elmeorvosszakértői vizsgálatát szükségtelennek ítélve, a védelem ezirányú indítványát mint alaptalant elutasította.

A sértett vonatkozásában az I.r. vádlotti védelemnek az ún. borderline-szindróma fennálltával, lehetséges hatásmechanizmusával, annak a sértett valóságérzékelésére és szavahihetőségére gyakorolt hatásával kapcsolatos fejtegetései és hipotézisei nélkülözik a szakmai hozzáértést és megalapozottságot, ugyanakkor az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a sértett által szolgáltatott ellentétes tartalmú bizonyítékok vizsgálata során nem ezek kirekesztésének, hanem éppen egymásra és a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokra tekintettel történő együttes értékelésének van helye. Ezt az értékelést pedig a törvényszék rendkívüli alapossággal, körültekintően elvégezte, ennek módjával és eredményével a másodfokú bíróság is egyetértett.

[11] Az I.r. vádlott és sértett1 sértett védelem által hivatkozott élettársi kapcsolatának hiányával összefüggésben tett elsőbírói megállapításokat is megalapozottnak ítélte a másodfokon eljáró bíróság. A sértett kihallgatásai során a hatóságok előtt megtett valamennyi vallomásának jegyzőkönyvében rögzítésre kerültek a szükséges törvényi figyelmeztetések, ezen közokiratok meghamisítására vonatkozóan semminemű adat, tény, körülmény, utalás nem merült fel.

Terhelt1 I.r. vádlott saját nyilatkozata szerint sértett1 sértett nem az élettársa, hanem a szeretője volt, a nyomozási bíró előtti meghallgatásán azt is közölte, hogy 18 éve ugyanaz az élettársa, a kétségtelenül fennálló élettársi viszony mellett, az élettársi kapcsolat törvényben szabályozott előfeltételeinek teljes hiányában már a büntetőeljárás kezdeti szakaszában az eljáró hatóságok kellő alappal állapíthatták meg I.r. vádlott és sértett ilyen természetű kapcsolatának hiányát. Mindemellett helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság az Alaptörvény 28. cikke szerint a jogszabályok értelmezésének alapszabályára, a józan ész és a közjó követelményével, az erkölcsös és gazdaságos célok elérésével, megvalósításával kizárólag azon jogértelmezés áll összhangban, miszerint az élettársi közösség egy pozitív érzelmi alapokon nyugvó gazdasági kapcsolat, nem pedig erőszakkal, valamint a sértett kiszolgáltatott helyzetével történő érzelmi és szexuális visszaéléssel párosult kényszerített együttélési forma.

Az utóbbiakkal ellentétes védelmi álláspont nem foghat helyt, a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályok elsőbíróság általi megszegésének megállapítására, egyúttal az indítvánnyal érintett vallomások bizonyítéki körből történő kirekesztésére semmilyen alap nincs.

[12] A rendelkezésre álló bizonyítási anyag felülvizsgálata alapján megállapítható, hogy a széles körben és minden lehetséges és egyben szükséges vonatkozásban beszerzett bizonyítékhalmoz tárgyalás anyagává tételére az elsőfokú büntetőeljárás során perrendszerűen került sor, az eljáró bíróság alapos tevékenysége folytán minden olyan bizonyíték a tárgyalás részévé vált, amely a tényállás megalapozott megállapításához szükséges volt, a törvényszék az irányadó történeti tényállást teljes egészében felderítette és azt helyénvaló módon is állapította meg.

Az elsőfokon eljáró bíróság kimerítően foglalkozott mindazokkal a személyi, tárgyi és okirati jellegű bizonyítékokkal, amelyek az ügy meghatározó jelentőségű tényezőiként alkalmasak voltak arra, hogy a törvényes bizonyítékértékelés alapjául szolgáljanak. Mindezeket összevetette a terhelték érdemi védekezésével, az ezzel kapcsolatos tényeket és adatokat egymásra is tekintettel kimerítő értékelésben részesítette.

A törvényszék a feltárt releváns bizonyítékokat hiánytalanul értékelési körébe vonva az összes olyan adattal és körülménnyel kellő részletességgel foglalkozott, amely az ügy ténybeli és jogi megítélése szempontjából az érdemi kérdések körültekintő tisztázásához elengedhetetlennek mutatkozott. Részletesen értékelte és egymáshoz is kapcsolta azokat a bizonyítékokat, amelyek értékeléséből kiolvasható, hogy mire alapozta az ítéleti tényállást.

Nem állapítható meg a törvényszék részéről a logika szabályaival ellentétes bizonyítékértékelési mód, valójában az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét példamutató színvonalon teljesítve, okszerűen vezette le azt a gondolati folyamatot, amelynek eredménye az ítéletében rögzített tényállás. Részletesen mutatta be azt is, hogy a hitelt érdemlőként elfogadott bizonyítékok mennyiben cáfolják vagy támasztják alá a terhükre rótt cselekmények vádlottak általi megvalósítását, milyen okokból nem volt elfogadható a sértett vádlottakat mentő több vallomása, amelyeket számos, az indokolásban részletezett bizonyíték cáfolt meg aggálytalanul, illetőleg a vádlottak javára előterjesztett egyéb bizonyítékok miatt nem foghattak helyt. A bíróság tehát nem pusztán a vádlottakat terhelő, hanem az azokat mentő bizonyítékokat is részletes és kiegyensúlyozott értékelésben részesítette, figyelembevételük vagy elvetésük okairól számot adott, nem állja meg a helyét az a védelmi kritika, miszerint a bizonyítási eljárás lefolytatására egyoldalúan és kizárólag a vádat alátámasztó módon került volna sor.

[13] Összességében és érdemében is helytállóan járt el a törvényszék, amikor a teljes tagadásban megnyilvánuló vádlotti védekezésekkel szemben az ítéleti tényállást törvényes mérlegelés útján sértettl sértett hitelt érdemlőként elfogadott, vádlottakat terhelő következetes vallomásaiban foglaltakra, az ezt alátámasztó okirati, tanú- és szakértői bizonyítékokra, rendőrségi nyilvántartásban rögzített igazoltatásokról készült iratokra, a helyszín²i és szombathelyi apartmanok igénybevételéhez és használatához köthető elektronikus bizonyítékokra, tanú⁶ konzekvens vallomásaira, az általa készített hangfelvétel tartalmára, a rendőri bejelentések és a feljelentés adataira, az Kft¹. által rendelkezésre bocsátott adatszolgáltatás tartalmára, a híváslisták és a cellainformációk adataira, a pártfogó felügyelő előtti meghallgatás körülményeire és előzményeire, tanú⁹ és tanú⁸ tanúvallomásaiban foglaltakra, a egyéb érdekelt⁵ tulajdonát képező mobiltelefonban található fájlok által igazolható körülményekre, tanú⁷ és tanú⁵ tanúvallomásainak tartalmára, a sértettnek a korábbi, vádlottakat mentő nyilatkozatai megszületése körülményeiről tett nyilatkozatára és az ezeket alátámasztó bizonyítékokra, ezen túlmenően az ügy iratai között rendelkezésre álló szakértői bizonyítékokra, igazságügyi informatikai, elmeszakértői vélemények tartalmára, és az egyéb okiratokra, szemle jegyzőkönyvre és fényképmellékletére, helyszínrajzra, adatgyűjtési és egyéb jelentések feljegyzések adataira, a pártfogói jelentés tartalmára, a gyámhivatali és a kórházi dokumentáció anyagára, valamint egyéb okirati bizonyítékokra.

[14] Összegzően tehát az a megállapítás tehető, hogy a releváns tényállási elemekre vonatkozóan a törvényszék mérlegelése valamennyi bizonyítékra kiterjedt, ezeket a törvényszék körültekintően és nagy alapossággal elemezte, és kötelezettségeinek kimagasló szinten eleget téve, kimerítő részletességgel megindokolta, hogy az irányadó tényállást mely, egymást erősítő bizonyítékokra alapította, ebből következően a bizonyítási anyag alapos és érdemben sem kifogásolható értékelésével megfelelően eleget tett az indokolási kötelezettségének. Elemzése körében részletesen vette sorra az egyes bizonyítási eszközöket, azok tartalmát szükséges mértékben ismertette és részletező indokolással ellátva állást foglalt a hitelt érdemlőségük és a konkrét bizonyító erejük kérdésében. Részletesen foglalkozott a

részint ellentétes tartalmú bizonyítékok egymásra tekintettel is történő együttes értékelésével, megfelelően feltárva és szükség esetén fel is oldva a közöttük lévő ellentmondásokat.

A fentiekhez képest a terhelteknek és védőiknek a fellebbviteli eljárás során előterjesztett, s a korábbi védekezésüket megismétlő érvelése a helytállóan rögzített, majd megfelelő logika mentén helyénvalóan értékelt bizonyítékok felülmérlegelésére irányult, amelyre azonban a Be. 593. § (2) bekezdésében megfogalmazott tilalom folytán a másodfokú eljárásban a megalapozottan megállapított tényállás mellett nem kerülhetett sor.

[15] A törvényszék által megállapított tényállás ilyen módon összhangban áll az okszerűen mérlegelt bizonyítékokkal, az kiegészítésre, de még pontosításra sem szorul, a másodfokú bíróság az elsőfokon megállapított tényállás alapján bírálta felül a fellebbezésekkel támadott elsőfokú határozatot.

[16] Az utóbbiak szerint megalapozott tényállásból a törvényszék okszerűen vont következtetést a terheltek bűnösségének fennálltára, a büntetőjogi felelősségüknek az emberi szabadság elleni bűncselekményben történő megállapíthatóságára, egyúttal a vádlottak terhére rótt bűncselekmények minősítésével összefüggésben is osztotta az ítéltábla az elsőbírói jogi álláspontot.

A vádlottakat terhelő sértetti vallomásokra megalapozottan alapított irányadó ítéleti tényállás mellett a terheltek által véghez vitt rábírás mint elkövetési magatartás hiányára hivatkozással a kitartottság büntetnének megállapíthatósága melletti védelmi érvelés értelmezhetetlen, utóbbi csak a védő által bizonyítottnak tekintett, a jelen ügyben megállapítottaktól teljesen eltérő tényállás irányadó volta esetén foghatna helyt.

[17] A büntetéskiszabás másodfokú felülbírálatára során az ítéltábla is figyelemmel volt az elsőfokú bíróság által helytállóan számbavett és megfelelően értékelt enyhítő és súlyosító körülményekre. Az utóbbiakkal kapcsolatos védelmi aggályokat a másodfokú bíróság nem osztotta, a Btk. 80. § (1) bekezdése értelmében ugyanis a büntetést a céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az **egyéb** enyhítő és súlyosító körülményekhez.

Fentiek értelmében a bűncselekmény tárgyi súlya, a bűnösség foka és az elkövető személyisége olyan tényezők, amelyek önmaguk is súlyosítják vagy enyhítik a büntetést.

A büntetést befolyásoló tény nyomatéka annál nagyobb, minél nagyobb mértékben áll fenn az az indok, amely miatt az adott körülménynek enyhítő vagy súlyosító hatása van.

Miután a terheltek előéletéből, illetőleg a jelen eljárás tárgyát képező bűncselekmény konkrét elkövetési körülményeiből következően mindkét vádlott személyiségének társadalomra veszélyessége kiemelkedő, az ezzel összefüggő körülmények helytálló értékelést nyertek az elsőfokú büntetéskiszabás során, ezzel kapcsolatban az ugyanazon körülmény kétszeres értékelése fel sem merülhet.

Az enyhítő körülmények értékelése csak annyiban szorul korrekcióra, miszerint a vádlottak esetében nem a kiskorú gyermekek tartásának kötelezettsége, hanem ennek tényleges teljesítése minősül enyhítő tényezőnek.

[18] Az elsőfokon eljáró bíróság határozatában helytállóan tüntette fel a vádlottakkal szemben irányadó büntetési tételkereteket, illetőleg az esetükben releváns középértéki

büntetési tartamokat, s egyúttal ezekkel összefüggésben helytálló értékeléssel jutott arra a következtetésre, hogy az elkövetésben vezető, irányító szerepet játszó, nyomatékos súlyosító körülményeket megvalósító I.r. vádlott esetében a középértéket csekélyebb mértékben meghaladó tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása indokolt, míg a többszörös visszaeső II.r. vádlott vonatkozásában – elsősorban a terhére rótt bűncselekmény elkövetésében játszott kisebb szerepe és csekélyebb fokú bűnössége okán – a középértéktől a tételkeret alsó határának irányába eltérő tartamú szabadságvesztés büntetéssel érhetőek el a büntetési célok.

Az egyes vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztéseket és az ezzel összefüggő egyéb joghátrányok alkalmazását az ítéltábla tehát akként ítélte meg, hogy a törvényszék által elsőfokon meghatározott szankciórendszer összességében elégséges a kétirányú büntetési célok eléréséhez, az arányosnak minősíthető az elkövetett cselekmények tárgyi súlyával, az egyes terheltek alanyi bűnösségének fokával, illetőleg személyiségük társadalomra veszélyességének mértékével, a fennálló körülmények között annak súlyosítására nincs mód, azonban annak mérséklése sem indokolt.

[19] A járulékos kérdések vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítélete csupán a bűnjelekre, illetőleg az elsőfokú bűnügyi költségre vonatkozó részében szorult korrekcióra, az elkobzások elrendelése mellett a lefoglalás megszüntetésére irányuló rendelkezésnek nincs helye, ugyanakkor az egyes bűnjelek megsemmisítéséről törtnő rendelkezés mellett ezen bűnjelek lefoglalásának megszüntetéséről is rendelkezni kell, a mobiltelefonok Btk. 72. § (1) bekezdés a) pontja alapján történő elkobzására törvényesen és megalapozottan került sor, azokat a vádlottak biztosították a sértettnek, így azokat a bűncselekmények elkövetéséhez felhasználták, ugyanakkor az érintett SIM kártyák vonatkozásában a másodfokú bíróságnak e bűnjelek lefoglalásának megszüntetéséről és azok iratok között történő kezeléséről kellett rendelkeznie.

A bűnügyi költséggel kapcsolatos rendelkezés pedig kiegészítésre szorult azzal, hogy a nyomozás során I.r. vádlott lakóhelyén feltalált kábítószer-gyanús anyagok igazságügyi vegyészszerkértői vizsgálatával összefüggésben összesen 382.000,- Ft bűnügyi költség merült fel, ezen bevizsgált új pszichoaktív anyagok tekintetében azonban I.r. vádlottal szemben eljárás nem indult, e körülménnyel kapcsolatosan a vádirat és az ítélet tényállása sem tartalmaz releváns megállapítást, azonban ezen felmerült bűnügyi költség további sorsáról is szükséges volt rendelkezni.

A bűnügyi költség viselésére vonatkozó egyéb elsőbírói rendelkezések másodfokú ügyész által indítványozott módosításával az ítéltábla nem értett egyet, az ügyészi átiratban szereplő, a II.r. vádlottat terhelő bűnügyi költség 185.046,- (9., 13. tételszám) Ft összegéhez ugyanis hozzászámítandó a II.r. vádlotthoz köthető, nyomozati szakban felmerült informatikus szakértői vélemény díj (6. tételszám: 77.580,- Ft), valamint tanú5 nyomozás során tett tanúvallomásával összefüggésben felmerült költség (12. tételszám: 17.330,- Ft) összege, ily módon a II.r. vádlottat külön terhelő bűnügyi költség összeg az elsőfokú bíróság által megállapítottakkal egyezően összesen 279.956,- Ft.

Az I.r. vádlottat terhelő bűnügyi költség összege helytállóan került elsőfokon megállapításra, ennek összegét az ügyészség sem kifogásolta, és a fentiek után fennmaradó 49.914,- Ft bűnügyi költség megfizetése a terhelteket egyetemlegesen terheli, amiképpen azt a törvényszék is helytállóan állapította meg.

[20] A fentiekre figyelemmel az ítéltábla az előterjesztett jogorvoslati kérelmeket a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülés keretében elbírálvá, a fellebbezésekkel támadott elsőfokú határozatot a Be. 606. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával az

eljárás során lefoglalt egyes bűnjelek további sorsára vonatkozó rendelkezések módosításával és az elsőfokú bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezések kiegészítésével megváltoztatta, egyebekben az elsőfokú bíróság jogorvoslati kérelmekkel támadott ítéletét – miután a további rendelkezések törvényesek és megalapozottak – a Be. 605. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával helybenhagyta azzal, hogy a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdései alapján az elsőfokú határozat kihirdetésétől a másodfokú határozathozatal időpontjáig a II.r. terhelt által előzetes fogvatartásban töltött időt a vele szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamába beszámította, a Be. 613. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség összegéről és annak viseléséről, míg az elsőfokú ítélet második oldalán szereplő vagyoneklobzással összefüggő rendelkezést pontosította, abban – az ítélet indokolásából is egyértelműen következően – nyilvánvaló elírás folytán Terhelt2 II.r. vádlott neve helyett Terhelt1 I.r. vádlott került tévesen feltüntetésre, amely hibát a másodfokú bíróságnak korrigálnia kellett.

Győr, 2024. május 23.

Dr. Zólyomi Csilla s.k.
a tanács elnöke

Dr. Németh Balázs s.k.
előadó bíró

Dr. Papp Krisztina s.k.
bíró

Záradék:

Ez az ítélet és ezáltal a Szombathelyi Törvényszék 2023. december 6. napján kihirdetett 47.B.3/2023/82. számú ítéletének meg nem változtatott része a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2024. május 23.

Dr. Zólyomi Csilla s.k.
a tanács elnöke